

(א) ר"מ מ"ו, (ב) ז"ל לה', (ג) אהל קמיה דר' חיאל אהו הסדי ואמר אין כתב לה א"ר ר' חיאל זל הב לה לטוף אמר לה פרעמיך אמר לו הוחזק כפרן וכו' כ"ה גי' ר"ף ור"ש וזהו נכון, (ד) ר"מ מ"ו, (ה) ר"ש, (ו) ר"מ מ"ו, (ז) כחובות פה, (ח) לנתן עב, (ט) סנהדרין לב, ר"ה ט, ח, שביעית פ"י מ"ה ב"ב קט: קטל: (ע) ג"ל ע"ל, (פ) ויע' חזק' יצמות ס' ד"ה ב' האל, (ס) ז"ל דשנחא, רש"ל,

הגהות הב"ח

(א) גמ' הירושל' תבין (מח' חז"מ וי"ב גי' רש"י מי:

מוסף רש"י

שטר שלהו בו ופרעו. זו כיום אינו חוזר ורודו בו. אפילו זו כיום, ואפי' דלא מוקדם הוא, שהי כיום הלאה נכתב שכבר נמחל שבעבודו. משפיע ועל השטר ומחל מלוה גובה מלוה על פה ואינו גובה מן הלקוחות (כתובות פ"ג) ואין הקרקעות משועבדות שזו מלוה השניה שלא עליה נכתב שטר זה (נתיבין ב"ב). המוקדמין. יכתב קודם הטובה. פסולין. דקא בעי למטרף לקוחות מומן הכתוב שלא כדון וקנסין הירחא אלו יאכופא ופסול אפילו מומן שני (סנהדרין לב) לפי שראה לערוך לקוחות שלקחו עיה מן הלוה מומן ששטר ושלל כדון הוא. שהרי שטר ומכירה להלוהה ידועה מעת שגולהה קדמה לכדי קנסיה מלגבות זו ולא יערוך אפילו מומן המלוה ואינו אלא כמלוה על פה שאינו גובה ושלל המשועבדים (ר"ה ב) אי ממי שכתב שטר בחדש בניסן וכן כחודש בחדש בניסן לזה פלוג מלמיט והוא לא להו כחודש עט' ט"ו בניסן, גם זה מוקדם ופסול, שאין לו לטרף אלא מומן ההלוהה ואילו ודלא כחזי דאמר (לעיל יג) עדי בחמתו וכן לו ומיהו אם ההלוהה היתה בחדש בניסן כפי עדים וקני מירו להשתעבד נכסי לזה מלוה ולא כחודש את השטר עד ט"ו בניסן וכתבו זו בחדש בניסן, כי הלא מוקדם כבר (ש"ס ב"ב פ"ג). אחריות נכסיה. שטר קרקעות שיגבה מהן (ע"ד ב"ב). כשחייב מורה. שהלוה מורה ששטר אינו פרוע (ש"ס).

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

קבא א ב מיי פ"ו מהל' טוען וטוען ה"ה סמג עין לה טו"ש ח"מ ס' לג טע"ו ו ס' עט טע"י ז:

קבא ג ד מיי שם הל' סמג שם טו"ש ח"מ ס' עט טע"י ז:

קבא ו ז מיי פ"ו הל' סמג שם טו"ש ח"מ ס' עט טע"י ז:

קבא ח טי פ"ח מהל' גולה ואפדה הל' סמג עין עד טו"ש ח"מ ס' ט"ה טע"י ז:

קב ט מיי פ"ד מהל' מלוה וזה הל' ז סמג עין עד טו"ש ח"מ ס' ט"ה טע"י ז:

קבא י מיי פ"ג מהל' מלוה וזה הל' א סמג עין עד טו"ש ח"מ ס' ט"ה טע"י ז:

קבב ב מיי פ"ח מהל' גולה ואפדה הל' סמג עין עד טו"ש ח"מ ס' ט"ה טע"י ז:

חננאל

אמר רבי יהודה אמר רב חננאל אמר לו ב"ד צא ליתן לו ואמר פרעתי נאמן בא מלוה לכתוב אין כותבין ונותנין לו. אבל אמר לו צא את ואמר נתתי ועדים מעידים אותו שלא נתן הוחזק כפרן לאותו ממון ואם אמר לו חייב אתה ליתן ואמר נתתי והעדים מעידים אותו שלא נתן לא הוחזק כפרן לאותו ממון מאי טעמא אמרין איתמוטי הוא דקא משתמיט סבר עד דפרעתי רבנן דרבי. (א) זה כנן הכופר במלוה כשר לעדות. אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן מנה לי בידך והלה אומר אין לך עלי כלום ועדים מעידים שיש לו וזהו ואמר פרעתי הוחזק כפרן לאותו ממון. והוא שכפר בב"ד כי (א) בגמ' שכתבי דרביהי כתב לכתוביה איצטלא דמילתא וקיבלה עליה וכפר ובאו עדים והעדות שכתב לה איצטלא דמילתא חזר ואמר פרעתי. אמר ליה רב חייא כבר הוחזק כפרן לאותה איצטלא וכן הלכה. וכן מי שנתחייב שבעה דקבעי מהדר למזופא ביה זמנא אחריתי ולפשיטי דספרא חייש קמ"ל דאם כן מלוה גופיה לא שבק סבר שמעי בי רבנן ומפסדי לי מאי שנא מהא דתנן (ט) מצא שמרי חוב אם יש בהן אחריות נכסים לא יחזור ואוקימנא כשחייב מודה ומשום שזא כתב ללות בניסן ולא לזה תשרי ואתי למטרף לקוחות מניסן ועד תשרי שלא כדון ולא אמרינן דא"כ מלוה גופיה לא שביק דא"ל כתוב שטרא אחריןא בתשרי דדלמא שמעי רבנן ומפסדי לי אמרי התם משום דאית ליה רווחא דקא מרף לקוחות מניסן ועד תשרי מינח ניהא ליה ולא אמר ולא מידי הכא כיון דלית ליה רווחא דסוף סוף שטרא האידנא כתיב (ב) מאי איכא דקמריף לקוחות בשטר שנמחל שיעבודו לא שביק: אמר רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן המוען אחר מעשה ב"ד

חייב אתה ליתן לו. הכא משמע דחייב אתה ליתן לו לא הוי פסק דין גמור כי אם לא וכן משמע במתנה (ב"ק דף סט. וסס) וקשה דנפ"ק דסנהדרין (דף ו: וסס) אמרינן ה"ד גמר דין פלוני אתה חייב פלוני אתה זכאי וי"ל דהתם מקרי גמר דין לענין שאסור לזכות לפי שזיוד:

לתיקן דהין נוטה: רב כהנא אמר כשחייב מודה. תימה א"כ למה נקט הנפק במילתא דר' יוחנן וי"ל דנקטיה משום דיוקא דלי אין כתוב זו כיום אפילו כתוב זו הנפק דודאי ליה לא יחזור דחיישינן לקניניה או לפשיטי דספרא:

המוען אחר מעשה ב"ד לא אמר ב"כום. אינו נאמן לומר פרעתי מעשה ב"ד קרי כל דבר שחייב לה אפי' לא כתב כגון מנה ומאליס ומזון האשה והכנות לאחר מותו ור"מ למה כותבין כתובה כיון דללאו כתובה נמי אין נאמן לומר פרעתי וי"ל משום תוספת אלל מנה ומאליס גבייה בלא כתובה ותוספת נראה דאפי' אית לה סהדי דהתנה לה נאמן לומר פרעתי ו ואין ראייה מכלתי (ט) דר' שבתאי דהוה מהימן לומר פרעתי אי לאו הוחזק כפרן דר' שבתאי ערב היה אלל זעל שמא לא היה נאמן ואין ראייה נמי מדמני לעיל (דף י: וסס) מלא כתובה אלל יחזור ומשמע דלא יחזור משום תוספת שהיה נאמן לומר פרעתי לגבי מנה ומאליס נמי מפסדי דהא נאמן לומר פרעתי מנה מגו דלי צעי אמר אלמנה נשאתיך אם אין לה עדי הינומא או אם אין לה עדי קדושין נאמן

אבהו אמר להו מסתברא מלתא דרבי אבין ישנתחייב שבעה בב"ד אבל חייב עצמו שבעה (א) [נאמן] עביד איניש דמקרי ואמר אהדרוה קמיה דר' אבין אמר להו אנא נמי בב"ד אמרי איתמר נמי א"ר אבין א"ר אלעא א"ר יוחנן היה חייב לחבירו שבעה בב"ד ואמר נשבעתי והעדים מעידין אותו שלא נשבע (ו) (וחזר ואמר נשבעתי) הוחזק כפרן לאותה שבעה: א"ר אסי א"ר יוחנן המוצא שטר חוב בשוק וכתוב בו הנפק וכתוב בו זמנו בו ביום יחזירו לבעלים אי משום כתב ללות ולא לזה הא כתוב בו הנפק אי משום פרעון לפריעה בת יומא לא חיישינן א"ל ר' זירא לר' אסי מי א"ר יוחנן הכי הא את אתה דאמרת משמיה דר' יוחנן (ב) שטר שלהו בו ופרעו אינו חוזר ולוה בו שכבר נמחל שיעבודו אימת אילימא למחר וליומא חרא מאי אריא שכבר נמחל שיעבודו תיפוק ליה דהוה ליה מוקדם ותנן (ט) שטרי חוב המוקדמין פסולין אלא לאו ביומיה אלמא פרעי איניש ביומיה קא אמינא רב כהנא אמר כשחייב מודה אי הכי מאי למימרא מהו דתימא האי מפרע פרעיה והאי דקא אמר לא פרעתיא משום דקבעי מהדר למזופא ביה זמנא אחריתי ולפשיטי דספרא חייש קמ"ל דאם כן מלוה גופיה לא שבק סבר שמעי בי רבנן ומפסדי לי מאי שנא מהא דתנן (ט) מצא שמרי חוב אם יש בהן אחריות נכסים לא יחזור ואוקימנא כשחייב מודה ומשום שזא כתב ללות בניסן ולא לזה תשרי ואתי למטרף לקוחות מניסן ועד תשרי שלא כדון ולא אמרינן דא"כ מלוה גופיה לא שביק דא"ל כתוב שטרא אחריןא בתשרי דדלמא שמעי רבנן ומפסדי לי אמרי התם משום דאית ליה רווחא דקא מרף לקוחות מניסן ועד תשרי מינח ניהא ליה ולא אמר ולא מידי הכא כיון דלית ליה רווחא דסוף סוף שטרא האידנא כתיב (ב) מאי איכא דקמריף לקוחות בשטר שנמחל שיעבודו לא שביק: אמר רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן המוען אחר מעשה ב"ד

(א) אולי ז"ל ומעט זה אמרי' דהסופר במלוה כשר לעדות וי"ל דהתם נמי העטם משום דלמרי' דמשתמיט ודאימא לעיל דף ו: (ב) אולי ז"ל כי מה מעשה דשבתאי.